

FONS CARLES GUMERSIND VIDIELLA (1856-1915)
FITXA DE DESCRIPCIÓ DEL FONS

1. Àrea d'identificació

1.1. Codi de referència

CAT CEDOC 3.9.

1.2. Nivell de descripció

Fons.

1.3. Títol

Fons Carles Gumersind Vidiella.

1.4. Data/es

(1870-1932).

1.5. Volum i suport

4 capsos.

2. Àrea de context

2.1. Nom del/s productor/s

Carles Gumersind Vidiella.

2.2. Història del/s productor/s

Carles G. Vidiella (Arenys de Mar, 12/5/1856-Barcelona, 4/10/1915), pianista, pedagog i compositor, inicià els estudis musicals a Barcelona el 1860.

Fou deixeble dels millors mestres de música de Catalunya, entre els quals destaca Joan Baptista Pujol, amb qui perfeccionà la tècnica.

Inicià la carrera com a concertista al Cafè de les Delícies de Barcelona, fet que l'ajudà a donar-se a conèixer entre el públic melòman barceloní.

Debutà en l'escena musical l'any 1879 arran de diverses audicions als ateneus Lliure i Barcelonès i al Teatre del Circ, on interpretà obres d'artistes com Liszt, Raff, Rubinstein i Chopin. A partir d'aquest moment incrementà, cada vegada més, el nombre de concerts i actuà tant en teatres com en entitats artístiques i literàries de la ciutat, amb les quals es mantingué vinculat durant tota la vida.

Va combinar l'activitat com a concertista amb la docència a l'Escola Musical Vidiella, de gran prestigi, on es formaren artistes de renom com Guerra, Millet, Morera i Nin, entre d'altres.

Durant aquests primers anys va compartir programació amb músics com Sarasate, Monasterio, Hiller, Granados i Malats, entre molts d'altres; però, gradualment i gràcies al seu ampli repertori va començar a orientar les programacions cap als recitals, tot actuant en solitari.

L'octubre de 1881 va actuar per primera vegada acompanyat de l'Orquestra de la Societat de Concerts de Barcelona, dirigida per Eusebi Dalmau.

Cal destacar la seva tasca com a president de la Societat de Concerts de Barcelona, que va desplegar una important activitat durant l'Exposició Universal del 1888 en vetllades musicals.

Va ser molt important la sèrie de tres concerts celebrats al Palau de Ciències, el 1891, els quals van tenir una gran transcendència en l'evolució musical de Barcelona, ja que van donar a conèixer al públic un gran nombre de peces cabdals per a la història del piano, des dels primers clavecinistes fins als seus contemporanis.

Cap a l'any 1893 incorporà en els seus concerts obres d'autors catalans: Albéniz, Alió, Millet, Gay, Martínez, etc.

Un altre concert que representà una fita important en la història de la música a Barcelona fou l'audició de les *Quinze rapsòdies* de Liszt al teatre Novedades el mes d'abril de 1902.

L'any 1914 va fer el seu darrer concert amb l'Associació Musical de Barcelona al Teatre Romea, on, entre altres obres, interpretà la *Marxa fantàstica* d'Alió.

Va morir el 4 d'octubre de 1915 al seu domicili a Barcelona.

2.3. Història arxivística

La documentació ingressà a l'antiga Biblioteca de l'Orfeó Català el 1935. El fons es va desmembrar a causa de la voluntat d'organitzar la documentació per tipologies de documents. És per aquest motiu que se'n troben fotografies a l'arxiu fotogràfic del Palau de la Música Catalana i partitures dedicades a Vidiella en les col·leccions de partitures del Centre de Documentació, en concret a la carpeta E/8.

2.4. Dades sobre l' ingrés

Carles Folch, hereu de la senyora Carolina Punsà, vídua de Carles G. Vidiella, va fer donació del fons documental al Palau de la Música Catalana el mes d'abril de 1935.

3. Àrea de contingut i estructura

3.1. Abast i contingut

El fons conté documentació personal de Carles G. Vidiella i reflecteix la seva activitat musical com a concertista, pedagog i president de la Societat de Concerts de Barcelona.

El volum documental més important el configuren la correspondència, els retalls de premsa i la col·lecció de partitures.

Entre els autors de la correspondència apareixen importants personalitats vinculades a la cultura catalana, com Joaquim Cabot, Àngel Guimerà, Felip Pedrell i Joaquim Malats, entre molts d'altres. Un important gruix de les cartes fa referència a la seva activitat en la Societat de Concerts de Barcelona, i en particular a l'organització dels concerts durant l'Exposició Universal de 1888. També és destacable la correspondència que mantingué amb els seus alumnes, normalment en format de targeta postal.

La premsa compila les crítiques musicals d'ell mateix i dels seus deixebles, publicades des del 1879 fins als homenatges en commemoració de Vidiella, que se celebraren anys després de la seva mort.

Pel que fa a les partitures, n'hi ha 10 de manuscrites i 35 d'impreses, gairebé totes dedicades pels compositors a Carles Gumersind; en aquest sentit, en destaquen 2 de manuscrites per Enric Morera.

També s'ha conservat una part d'hemeroteca: revistes de caràcter cultural amb articles relacionats amb el panorama musical contemporani del mestre Vidiella.

Cal destacar també les 52 fotografies amb dedicatòries dels seus alumnes. En menor mesura s'hi troba altra documentació, com programes de concerts, acreditacions, dibuixos, invitacions, etc.

3.2. Sistema d'organització

De l'estudi de la documentació, se n'han pogut identificar 7 grups de sèries:

- 1) Activitat personal i familiar.
- 2) Activitat professional.
- 3) Activitat associativa.
- 4) Activitat creativa i de lleure.
- 5) Relacions externes.
- 6) Activitat de representació i projecció pública.
- 7) Recursos d'informació.

4. Àrea de condicions d'accés i ús

4.1. Condicions d'accés

Accés lliure.

4.2. Condicions de reproducció

S'hi aplica la normativa general del Centre de Documentació.

4.3. Llengües i escriptures dels documents

Català i castellà en general. Alguns documents estan escrits en francès i alemany.

4.4 característiques físiques i requeriments tècnics

En general, els documents presenten un bon estat de conservació, exceptuant la premsa, que presenta un procés accelerat d'acidificació del paper, fet que comporta estrips en la documentació.

4.5. Instruments de descripció

Catàleg realitzat pel Centre de Documentació amb els elements de la NODAC adaptats, també, a la descripció de partitures; finalitzat durant el mes de juliol de 2014.

5. Àrea de documentació relacionada

5.1 Documentació relacionada

Totes les partitures de la carpeta E/8 que eren dedicades a Carles G. Vidiella s'han extret, descrit i inclòs al fons, però les que no tenen cap referència resten a la carpeta com a part de les col·leccions del PMC, ja que no es té la certesa absoluta que fossin propietat de Carles G. Vidiella.

5.2 Bibliografia

HERNÁNDEZ I SAGRERA, Joan Miquel. *L'escola pianística de Carles G. Vidiella*. [Recurs electrònic] Barcelona: Universitat de Barcelona, 2011.

6. Àrea de notes

6.1 Notes

L'ingrés del Fons Vidiella queda recollit a la «Revista Musical Catalana» del mes d'abril de 1935.

7. Àrea de control de la descripció

7.1. Autoria i data/es

Descripció realitzada per Helena Escobar Socias el 6 de juliol de 2014.

7.2. Regles o convencions (OP)

NODAC. Norma de Descripció Arxivística de Catalunya.

7.3. Fonts

CASARES RODICIO, Emilio (coord.); *Diccionario de la música española e hispanoamericana*, vol. 10. Sociedad General de Autores y Editores; Madrid, 1999-2002.

Quadre de classificació del Fons Carles Gumersind Vidiella

1 ACTIVITAT PERSONAL I FAMILIAR

1.1 Activitat acadèmica

2 ACTIVITAT PROFESSIONAL

2.1 Composició d'obres

2.2 Activitat com a concertista

2.2.1 Organització de concerts

2.2.2 Partitures

2.2.3 Programes de concerts

2.3 Activitat docent i divulgativa

3 ACTIVITAT ASSOCIATIVA

3.1 Societat de Concerts de Barcelona (presidència)

3.1.1 Correspondència

3.1.2 Organització de concerts

4 ACTIVITAT CREATIVA I DE LLEURE

4.1 Dibuixos

5 RELACIONS EXTERNES

5.1 Correspondència rebuda

5.2 Correspondència emesa

5.3 Correspondència entre tercers

6 ACTIVITAT DE REPRESENTACIÓ I PROJECCIÓ PÚBLICA

6.1 Premsa

6.2 Acreditacions i invitacions

6.3 Dedicatòries. Fotografies

6.4 Reconeixements i homenatges

7 RECURSOS D'INFORMACIÓ

7.1 Hemeroteca

7.2 Biblioteca

7.3 Escrits aliens

7.4 Dibuixos i retrats de Carles G. Vidiella